ชื่อวิทยานิพนธ์ อัตราการตายของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ขวบในประเทศไทย พ.ศ. 2543-2552

ผู้เขียน นางสาวนิตยา ทองรอง

สาขาวิชา วิธีวิทยาการวิจัย

ปีการศึกษา 2556

บทคัดย่อ

การตายของเด็กต่ำกว่า 5 ขวบเป็นตัวชี้วัดสำคัญทางด้านสุขภาพ การศึกษาครั้งนี้มี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการตายรวมทุกสาเหตุและการตายปริกำเนิดของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ขวบในประเทศไทยจำแนกตามเพศ ปี และเขตสาธารณสุข ปี พ.ศ. 2543-2552 ข้อมูลการตายของ เด็กอายุต่ำกว่า 5 ขวบ และข้อมูลจากการสอบสวนสาเหตุการตายปี พ.ศ. 2548 ได้รับจากสำนัก นโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข ข้อมูลดังกล่าวจำแนกตามจังหวัด เพศ กลุ่มอายุ และ สาเหตุการตายทั้งในและนอกโรงพยาบาล วิเคราะห์ข้อมูลโดยอาศัยวิธีการถดถอยแบบลอจิสติกเพื่อ ประมาณจำนวนการตายของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ขวบจำแนกตามสาเหตุ และใช้วิธีการถดถอยพหุ อธิบายรูปแบบอัตราการตายรวมทุกสาเหตุและการตายปริกำเนิด

ผลการศึกษาพบว่า จำนวนการตายรวมทุกสาเหตุ มีทั้งหมด 84,227 ราย อัตราการตายรวม ทุกสาเหตุเฉลี่ย 177.9 คน ต่อประชากร 100,000 คน อัตราการตายรวมทุกสาเหตุของเพศชายสูง กว่าเพศหญิง แนวโน้มของอัตราการตายรวมทุกสาเหตุลดลง ปี พ.ศ. 2544 พบอัตราการตายสูงสุด อัตราการตายแตกต่างกันระหว่างเขตสาธารณสุข ภาคกลาง (เขตสาธารณสุขที่ 2, 3 และ 4) และ ภาคใต้ตอนล่าง (เขตสาธารณสุขที่ 12) มีอัตราการตายสูงกว่าค่าเฉลี่ยโดยรวม ส่วนภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ (เขตสาธารณสุขที่ 5, 6 และ 7) ภาคใต้ตอนบน (เขตสาธารณสุขที่ 11) และ กรุงเทพมหานคร (เขตสาธารณสุขที่ 13) มีอัตราการตายต่ำกว่าค่าเฉลี่ยโดยรวม

การตายปริกำเนิดมีจำนวน 27,634 ราย คิดเป็น 33.2% อัตราการตายปริกำเนิดเฉลี่ย 58.4 คนต่อประชากร 100,000 คน อัตราการตายปริกำเนิดในเพศชายสูงกว่าเพศหญิง อัตราการตายปริกำเนิดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ปี พ.ศ. 2548 มีอัตราการตายสูงสุด อัตราการตายในปี พ.ศ. 2548, 2549 2550, 2551 และ 2552 สูงกว่าค่าเฉลี่ยโดยรวม ภาคกลาง (เขตสาธารณสุขที่ 2, 3 และ 4) และ ภาคใต้ตอนล่าง (เขตสาธารณสุขที่ 12) มีอัตราการตายสูงกว่าค่าเฉลี่ยโดยรวม และบริเวณภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ (เขตสาธารณสุขที่ 5) ภาคเหนือ (เขตสาธารณสุขที่ 10) และภาคใต้ตอนบน (เขตสาธารณสุขที่ 11) มีอัตราการตายต่ำกว่าค่าเฉลี่ยโดยรวม

Thesis Title Children Under-Five Mortality in Thailand from 2000 to 2009

Author Miss. Nittaya Tongrong

Major Program Research Methodology

Academic Year 2013

ABSTRACT

Children under-five mortality is an important measure of health and development. This

study aims to describe the pattern of all-causes death rates and perinatal originating conditions for children under-five years by gender and Public Health Area (PHA) in Thailand from 2000 to 2009. Death registration (DR) and the 2005 Verbal Autopsy (VA) data were obtained from the Bureau of Health Policy and Strategy, Ministry of Public Health. The data were recorded by provinces, gender, age-group and DR cause-location group. The DR reported causes of deaths were misclassification. Logistic regression model was used to estimate number of deaths by cause based on the VA data. Multiple linear regression was used describe patterns of death rates. There were 84,227 deaths reported from 2000-2009. The average death rate was 177.9 per 100,000 population.

The all-cause death rates in boys were higher than girls. The all-cause death rates had a decreasing trend with the peak in 2001. The death rates in the Central region (PHA2, PHA3 and PHA4) and the lower South (PHA12) were higher than the average whereas the death rates in the Northeast (PHA5, PHA6 and PHA7, the upper South (PHA11), and Bangkok (PHA13) were lower than the average.

The perinatal originating conditions were of 27,621 deaths and the average death rate was 58.4 per 100,000 population. The death rates for boys were higher than those for girls. The highest death rate was found in 2005, while the death rates in 2005, 2006, 2007, 2008, and 2009 were all higher than the average. The death rates in the Central region (PHA2, PHA3 and PHA4) and the lower South (PHA12) were higher than the average, whereas the death rates in the Northeast (PHA5), the North (PHA10), and the upper South (PHA11) were lower than the average.

